

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Commentaria in octo libros physicorum Aristotelis - Cod. Ettenheim-Münster 192

Aristoteles

[S.l.], 1629-1630

Quaestio quarta - De forma substantiali secvndo entis natvlaris principio

[urn:nbn:de:bsz:31-116321](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-116321)

QVAESTIO
QVARTA.

DE FORMA SVBSTAN-
TIALI SECUNDO ENTIS
NATVRALIS PRINCIPIO.

Dubium Primum.

Vtrum detur Forma
substantialis. Et quid
sit illa forma substlis?

Quamuis

Quamvis opud philosophos certa et quasi evidens est dari
formam substantivam, tamen ut res clarior fiat, fit,

Conclusio Prima

Vere datur in rerum natura forma substantialis.

Pro Contro 20. Ex Aristotele in hoc libro. ca. 29. Certum est evidens
et substantias nates intrinsicè esse spiritus distinctas, sed hæc
distinctio non potest provenire à materia cum sit eisdem ratio
formæ et indifferentis ad quæcumque spiritum naturam; neque
et potest provenire ab accidentibus, quia accidentia non sunt de
extrinseca ratione entis natis substantialis, sed extra eam et formam;
ergo debet concedi aliquid proprium substantiæ quod rebus materialibus tri-
buatur certam spiritum, hoc autem proprium nunc vocamus formam
materialem substantivam. manifestum est, iam evidens et certum est hoc
canem et leonem ab extrinseco esse diversos spiritus, et quod idem
in linea substantiæ. ergo habet aliquid substantiæ proprium scilicet quod spiritum
in certa specie.

Pro Contro 20. Nam quod substantias nates non esse tamen compo-
sitas cum materia et accidentibus, ergo debet concedi pro materia ali-
quod proprium substantiæ quod cum ipsa constituit ens naturæ. quod quædam patet,
pro anima. ex materia et accidente non potest fieri unum quod se substantiæ. sed
ens tamen quod accidens. ergo substantias nates non tamen sunt compositæ
ex materia et accidentibus, sed ex materia et forma substantiali.

Pro 30. Nam certum est spiritum fidem dari animam rationem quod si
forma substantivis. ergo idem dicendum erit de aliis rebus rationalibus,
quod se: spiritus ex materia et forma substantiali.

Conclusio Secunda.

Esia

10
A
BSTAN
ENTIS
NCIPIO
mum.
Forma
Equiva
substantis?

Definitio
Formae q²

Genus in defie
e, actus.
Explicatio defis.

Essentia et natura formae substantialis consistit in hoc,
quod se: sit actus primus constituens unum p
se cum materia. Explicatur haec Defis.

Loco generis ponitur, actus, per hoc n. quoniam cum actus ali-
is formis boni fructus quia actus q. hnt rationem actualis materiam
vel sibi. Dicitur actus primus ad excludendos actus secundos, q.
sunt accidentales; et q. eorundem partem sicut pars q. forma
sunt actus substantialis; si n. q. actus q. p. eorundem formam accidentalem,
nemo dicit esse actus substantialis. Excludit et p. hanc partem
exista. et substantia, quia duo licet dicantur actus substantialis eo q.
compleverunt substantiam, tamen non sunt primi, sed p. supponunt
formam substantiam, ut diximus supra. Per ceteras par-
ticulas inquit formam substantiam esse actum in comple-
tum et partialem non p. se solum sed cum materia facientem
unum ens p. se. Et per hoc excluduntur substantiae spirituales
completae, et ipsa et composita natura, quae non pot. cum
ullo alio facere unum ens per se.

Forma dicitur
multiplex.

Forma naturalis.

Forma artificia-
lis.

Forma naturalis
substantialis.

Forma naturalis
accidentalis.

Est a. forma in eo multiplex; nam alia e. forma
i. naturalis, alia artificialis. Naturalis per quae generantur omnes
vel composita natura, ut n. g. forma eq. Artificialis
e. q. quae generantur res artificiales, et q. p. dicitur q. arte, ut
ut ferrea domus, vel statua. Forma naturalis e. duplex.
3. Alia e. substantialis. Alia e. accidentalis. Quia sit for-
ma naturalis substantialis ratio dicitur e. forma a. naturalis
4. accidentalis e. se accidens composita substantiae
Supra ad dicta, ut p. hanc vel habet, vel alia quae
fuit. Forma naturalis substantialis iterum e. duplex.
Alia

Alia e assistens. Alia Informans. Forma infirmitas
 In illa qd ex materia existant tunc menere cupit
 alij, ut Angeli tunc a virtute corporis celestibus et
 illa movere. Forma a subtilitate informans qd
 informantem et qd in forma receptione spiritus animi
 illa congruentia substituta; est forma leonis vel
 eq. Tandem forma informans alia separa-
 rationalis; alia inseparabilis a materia. Forma separa-
 rationalis a materia e forma heros, anima si: rationalis.
 Forma inseparabilis e illa qd destructo corpore
 desinit esse cum illo, et talis sunt eis formae alia-
 ru rem naturam, mixtorum, non inuentiu, ni;
 ventiu, plantarum et formae aliorum animalium
 qd heros; sermo a: hic ut tunc de sermo sub,
 statu informante tam separabilis qna insepara-
 bilis qd a pluris multis vocat. Imprimis vocat
 unum qd, qd est res imitatorum significat. Vocat
 et ens qd similitudinem qna huius unum eate di;
 nitas a quo pcedit esse cum rem. Vocat et pulchri-
 tum, qd est res rem decorum. Vocat et opti-
 mum, diuisi unum qd, spes, ratio, quod quid erat, exem-
 plum, actus; qd ratio diuisa, forma explicant.

5. Forma naturalis
 substituta Assi-
 stens.

6. Forma naturalis
 Informans.

7. Forma Infor-
 mans Separabi-
 lis.

8. Forma Infor-
 mans Insepara-
 bilis.

Nomina qly
 forma substituta
 informans et,
 quod multa.

Obr;

Obiicies 10; Contra 10^{am} et 11^{am} explicatam.
scilicet q. forma sit actus receptus in materia faciens unum qd
cum illa, et q. sit futura. Nulla futura sit esse in
10°, sed forma naturae et in materia, huius in 10°. 10° non
sit esse subiecta. M. patet ex 10° futura q. ab accidentibus
differt in hoc q. accidens habeat esse in 10°, futura
vero esse per se. m. et a causa, q. materia recipit for-
ma huius futura sunt actus. 10° forma et in materia
huius in 10°.

11°. Dicitur m. nulla futura sit esse in 10° in hypo-
thesis, quod m. in 10° in formis, nego m. et eodem
modo distinguas m. nam ut in logica diximus
non repugnat futura in completis esse in 10° in for-
mis. licet futura, ut sic, repugnet esse in 10° in
hypothesis, sed illi licet diximus dub. de futura.

12° vero nota ad 12as qualitates esse formas
substantias elementorum, q. in sunt accidentia. 13°
Elementa proprie dupliciter sumi. 10° sicut sua natura
et substantia. 2° sicut q. ut elementa, nam elemen-
ta non esse propria nomen naturae et y. transtatis. 11°
10° elementa sumuntur 10° modo, tunc illorum
formas non sunt illa q. qualitates. si a 10°
modo, tunc illa q. qualitates sunt ab arte sub-
stantes, hoc e, 10°; nam ut in logica diximus,
futura sicut sicut accipi q. 10°; q. a 10° sunt
granulata

granitatis, quae ignis et aqua p[er] se et mediata
granitatis, et calor, et frigus; et sic patet formas
natis rem, si p[er] se substantiam et naturam primam, et
e[st] substantia.

Obiicitur 20. Contra illam paritatem, actus,
positam in de se quod se: forma sit actus;

Vel n. forma e[st] actus carens et potentia, vel includens
aliquam potentiam, neutrum horum pot[est] dici; ergo forma sub
stantia non est actus. m. reddi quia non videtur dicitur
dicitur inter ista dicitur. m. p[er] se. quod ad p[er] se. si n. caret
et potentia alitate, sequitur quod forma est actus purus
et esset tunc, quod e[st] absurdum. neg[ati]o enim dicitur pot[est] se:
quod includat aliquam potentiam; nam alias forma
non est simplicior toto composito, sed est com
posita p[er] se ex actu et potentia. ergo nullo modo habe
bit mentem actus. Conf: si forma e[st] actus, sequitur quod
minus habeat de potentia quam materia, hoc a. non
e[st] dicendum cum forma sit actus et potentia
materia. sequitur p[er] se. potentia est a substantia, si forma
minus substantia quam materia, nam materia substantia
et ipsi forma, forma vero non substantia materia,
se minus habeat de potentia.

Obiicitur forma substantiam esse actum simplicem non
in hoc sensu quod caret quavis potentia, sed quod

sed qd sitm se nunc composita ex actu et potentia
physica, hnt tu potentiam qua pt componere ens reale
substantia cum materia. hnt in sup et potentiam ad reici,
quidam acci de hnt existant et substantiam, qd ex
se non hnt existere, sed n. d. hnt esse a se ipso
ex hoc tu non infert qd sit actus purus, Nam is debet
excludere omnem potentialem latem quod forma substantia,
tu non competit. Sed vero tr, qd forma non
est simpliciter solo composito. nota e sequens, qd
compositum est ex actu et potentia physica,
non vero forma substantia. Ex his ad unum
ad Ma. sc: quod forma sit actus carens potentia
physica, forma physica potentia, non tu careat qua,
unus potentia sed includit aliquam, ut dicitur e.
Ad impugnationem huius sequela sc. ex eo
qd careat potentia physica et materia, qd sit actus
purus, non ad actus purum hoc non sufficit, ut
probat. Ad eam impugnationem item negatis
sequela. non. ex hoc sequit, quod forma non
sit simpliciter composito, cum non compositum
est ex materia et forma, sicut ipsum compositum,
sequit qd est magis simplex. Simplicitas n. ali-
cuius rei sumit ex materia compositi esse. Ad
confirmationem dicitur nota sequuta, qd nobilitas
substantia non de sumit ab eo qd pluribus substantia,
Sed ab

sed ab actualitate in qua alia excedit; Unde man
 in huc pluri subit quia forma, tu non erit no.
 tior et pfectior in uniuersitate sed forma qui
 tior et omni reu pa actualitate; nam si rati
 putetur, uel notitius illig debet desumi ex eo
 q substat pluriu accidentib; superesq Deu
 spe putetur ignobilissima, cum in ipso nulla
 accidens reperiat.

Principes 30 Si forma e acty resp: Solig.
 go totu compositu habet ab illa q est uniu qd
 defectu. et qd totu illa est magis effecta quā
 totu compositu. pter ista ultima qd totu e qd
 competit caas et effectui, notitiori modo compe
 tit caas quā effectui.

R. Negto rati qd totu. Ad impugnatiu
 R. uniu distinctione quod qd aliquid competit
 eodem modo caas et effectui tunc pfectiori
 modo competit caas, qd a diuerso modo, tunc negto qd
 pfectio, sed uniu pfectu non eodem modo q uenit forma et com
 posito; nam forma competit tm ut quo; toti uero competi
 to ut, quod; huc a. aliquid ut, q; melius q qua ut quo; et ideo forma
 non superat totum compositu, in pfectione, maxe et cum totu
 compositu includat eam perfectiorem qua includat forma;
 ut sil eius pars,

Et huc

Et habet deinde fili et alia qd am sup addita.

Dubium Secundum.

Utrum Formæ substantiales educantur de potentia Materiae. Et quid sit ista Eductio?

De forma sub-
lunari vel materi
hic agit, non
de for. caelesti.

Explicat Dubium.

Pro resolutione huius dubii, notandum, nos hic non loqui
de forma in se substanti, tam caelesti, quam sublunari;
sed de materia de formis materialibus, et de aëre, et
utrum educantur de potentia materiae. Nam de formis
caelestibus et elementaribus utrum in se ipsa productione sua,
erunt de potentia materiae educatae; inferius dicemus.
Est itaque, scilicet dubium, an forma generalis compositi,
hinc, fiat et forma de novo, vel ipsa prius fuerit
in materia, et ex eadem generet unam materiam, ex
qua resultet totum compositum?

Sunt

qd repugnat casu rati, cum ad creat, qd pductio
 ex nihilo, potest videri infinita, qd in agente finis
 to reperiri negl. Si vero agens nate sit casu rati
 ut formae leges nate, patet et m. qd si nator pbi
 cut formas aut alias huiusmodi, vero pducet eas
 in man; ita qd non daret esse tali forma nisi de
 pendente a man; alius si independenter a man
 deus pduceret forma qd, vel aliam; iam non psta
 ret id ut agens nate servaret leges nate; sed ut
 sup nate.

Pro Cento 20. Si aliqua forma, pfor aium ratione
 educit de patria man, sequeret qd educit ad nate,
 hec a. non e. licentia. Non e. i. qd nate patet, pto m. si
 aliunde ad nate pductio a patria man, sequeret qd
 qd pductio, vel e. creatio, vel generatio; non creatio,
 tum qd hec e. pprimu aium nate, tum qd talis forma
 non dependet a man, pto scia exitate qd sic negl alius non est for. pto;
 sed negl pto huius qd sic pductio e. generatio, nam forma
 in qd huius casu fuerit ea nihilo; qd non fuerit qd gener,
 nate qd nate patet, in hec n. diffet generatio a creatio, qd
 ut qd creatio fuerit ea nihilo; illud a. qd generatio fuerit ea
 alio. cum nec pto. qd talis forma non fuerit ex
 man ut supponit, negl et ex alia forma, qd for,
 man fuerit qd nate, negl et fieri ex toto compositio.
 Ita licentia est qd pductio ex nihilo qd tunc qd huius pto.
 Altera Cento pars se: quid aium nate non educit de
 patria

potia materiae, antequam plerumque supponendum: in hoc differre
 rationem naturam a caloris formis, quae illis non praesent
 se, sed quasi per accidens, et productionem totiusque totum
 compositum quae se ipse generant, formas vero huius generant
 et componunt. Sed ratio nostra non componunt, sed fit
 et actionem generant distincta a generali, et distincta
 et creatam; quare ut fiat hoc requiritur huius distincta
 actio, una quae sit per se materiae actio per se ad se terminata,
 nata. Alia vero quae actio unius corpori per quae transit,
 mutat materiam et generant huius. quare a. actio nostra per
 calorem per se et non alia forma, dicitur in libro de actio.
 Hoc supposito potest quae actio ratio non educit de potia
 materiae, ut aliqua forma generant in potia materiae ut
 in causa materiali, et de potia eius educit, potest ut fiat ex
 in actionis huius generant huius materiae, sed ratio non
 et transmutat huius sine unitione illius ad materiam,
 sed per aliam actionem priorem, nam actio ratio quae nat-
 turam potest huius et se in deplendatur a materiae, et transmutat
 eiusdem, non potest et fiat et transmutat eius. ergo actio
 ratio non educit de potia materiae.

Secundo Praesupposito ante quae dicitur potia
 clariora erudant, Aliter et libro 1. p. 9. q. 90. a. 2. brevi-
 ter declaratur per educationem formae de potia materiae. sc.
 Aliter extrahi de potia materiae in libro aliter, quae
 aliter fieri actum et prius erat in potia; Haec verba tri-
 ut intelligantur, forenta et quae unius de potia materiae generant,
 ponit quoniam in potia illius; unde sicut illud et generant in
 causa.

Eductio de
 potia materiae quod?

in cāa efficiēte ut in cāa activa, ut glimē in potentia
activa illi; Ita et id quod glimē in māa hūm in
cāa mati, ut glimē in potia passiva vel receptiva,
qa unūq; māa d'ebet glimere sūm estūa iūtra ppi,
unū mēdū cūmformi. Tūc go māa causat tra p pūm
mēdū potia patiēdo p: obreipiēdo; sexh, q; forma
glimē in māa hūm in potia mati vel passiva
ut a. aliqua forma saliter glimē in potia māa,
potia nro q; alioq; modo sit iūtra māa, hūc
ut nihil habeat, q; sit supra cōditiōe māa, et
q; pter natiōem nō habeat, nec hūc pot epe sine
dependētia a māa. Tūc nro aliqua forma
pōt dici iūtra māa q; nō sicut pter mēdū pot
elice nō eātm dependētia a māa seu organo corporeo.
Q;to go D. Th. ait tūc aliq; e dicit de potia, q;to sit
actu quod pūm erat in potia; intelligi d'ebet q; pūm sit
illū in potia receptiva māa, vel q; glimē ut in cāa
mati. Ultra ad adductiōem nō suffiūt, q; glimē
in potia, sed q; sicut actu ut D. Th. dicit. Circa q; nro,
ba nro, māa nro in genere cūa mati, glimere
forma substantiā, et nulla hūc efficiētia; et illo
ut forma substantiā d'ueat de potia illi, nro requit
actio cāa efficiētia q; ex sua nōa tribuit actū q; se
actu. Actio nro illa cāa efficiētia, ut sit eūctio,
nō pot epe pducta uā illi māa, sed nro q; pponit
māa eātm pductam; vel aliam actiōem in alio
instanti

in substantiis hinc, quod si supponit materiam in alio
 in substantiis hinc cum non potest existere sine forma,
 scilicet quod in obiectiva forma de potentia materiae interveniat materiae illi,
 quae transit a non esse realiter sub illa, forma, ad esse
 sub illa. et ratio huius quare obiectio non potest esse
 actus praedicta materiae, quae obiectio supponit materiam
 extra se etiam efficientem; quod non potest illa,
 quae quae potest, pro autem. obiectio pendet a materiae tunc
 a se causa materiae, sed nihil potest hinc causa materiae, nisi ad
 materiam habeat esse extra etiam efficientem, quae obiectio
 supponit materiam extra etiam efficientem et quod potest
 praedicta supponit sub forma quam constituit, cum requirit esse
 in rebus natura sine illa forma, ex quo potest colligi
 colligit, quod obiectio fit cum transmutata materia, ita
 quod si mixturae illius actionis, quae transmutata materia
 fit et praedicta forma substantialis.

His ergo praepetitis fit

Dubium Secundum. Conto

Formam etiam de potentia materiae nihil est aliud quam
 quod forma purae generatae in potentia eius, ut in causa materiae;
 et quod modo reducitur ad actum ex sui actionis transmutata,
 hinc materiae.

Hanc sententiam docent ceteri philosophi licent utique aliter
 illam explicent si erunt in ex eo quod materiae fit de,
 pendentes a materia, ita nec fieri nec generari potest

nisi

nisi ad utrumq; generaliter mater huiusmodi illius sit, nihil fit
quod talis forma educat de materia. Ex quo nesci
nisi educationem formas de materia nihil esse aliud
quam productionem illius dependentem a materia generata,
reute ad eam fieri & conservari. Ex his potest ultra probari
breuiter non tanto in quo ad utrumq; possum. scilicet
quod ceterae formas mater sunt educatae de materia
nam illae formas dependunt a materia in fieri & conservari,
nam igitur requirunt productionem materiae. tunc ultra sed
haec aliud quam educat de materia. igitur. 2^a
vero pars de anima rationis et parte. anima rationis non dependet
de materia in fieri et conservari a materia, igitur non educat de
materia illius.

Circa ista nota est, quod cum forma educat de materia
materiam supponat quod aliquo modo sit in materia illius
explicite operatur quod forma substantiae generatur
in materia. In qua re exploranda sunt duo
obstantia sententiae. scilicet essentia quod priusquam res natus generatur,
res natus fuerit completa forma substantiae existens
in materia, an ut habeat esse actuale in materia licet non perfectum
tamen, et non appareat, per generationem non generatur ut
dicitur, illud esse operatur et proficit. 2^a sententia autem
forma nullo modo generatur in materia sed tunc

ni virtute actus agentis superioris a quo procedit et
 postea ab agente inferiori secundario aut materia.
 Sed utraque hanc sententia falsa est. Et contra iam sic arguitur.
 Si formae substantiae de se sequuntur quocumque modo
 procederet actu in materia hanc virtutem generantem materiam.
 Sed hanc aliter dicitur, quod si id. in. patet. potest sequi.
 per generationem naturam debet fieri composita substantia,
 sed si forma procedat actu in materia negabitur composi-
 situm substantia. ergo potest istam sententiam tollere
 generans materiam. in. patet. potest. in. si forma procedat actu
 in materia, non aliter procedit nisi actu in sua potentia, sed
 actu in sua potentia per informationem. ergo procedit in se,
 movendo materiam. tunc ultra sed ex materia forma in-
 formante et materia informata fit composita sub-
 stantia. ergo tale compositum procedit et generatur, nec fit
 et illam de novo, et igitur cessat eius generatio
 materiam. Contra tamen sententiam quod substantia forma fit,
 istas materiam nullo modo, et dicitur in potentia materia sed
 tunc in virtute superioris sic arguitur. Si non quidem
 reus in potentia materia. Sed tunc in potentia agentis superioris,
 non, sequitur et formas substantias vere et proprie crea-
 ri. sequens et substantia, ergo et aut. sequenda patet.
 nam quod aliquid, et dicitur in potentia agentis superioris, non

Hollid

non tollit creaturam illius vel in eadem ratione, quod non exeat
sicut quodlibet in potentia activa creaturae Dei. Sed si
cetera eius forma quodlibet in potentia activa superioris
agentis, nihil obstat quod non dicantur creatas. Ex his
inimicis debentur.

Conclusio Tertia.

Forma substantiae materiae quae est unius de
potentia materiae, non continetur in materia, ante gene-
rationem sed in aliquo actu formae vel virtute,
vel in alio quod aliquid formae existat in materia,
sed continetur tamen in potentia illius in eadem materia.

Hoc loco etiam quaedam aliter potestates quae de virtute
formae in materia continentur. Quidam enim dicebant
formas esse in materia sed in actu, si-
cut dicitur a materia. Alii dicebant in materia latere possi-
bilitates omnium formarum. ut quod in materia aquae latet
sed in virtute possibilitatis formae ignis et aeris, quod possi-
bilitas materiae quae agens naturae convertitur in formam activam,
vel. Alii existimabant formas esse in materia sed in
essentia, non vero in actu existant. Averroes probat
vel formam substantialem esse in materia non sicut se habent
sed sicut aliquam sui partem. Contra hoc est quod
Certe materia et potestates continentur. Si existat aliquid activum,
vel formae in materia dicitur esse vel ipsa, sequitur quod
quod

perfecta sunt in gestum. Summatim itaque legitur
de utriusque formae de materia materiae per se in primis
et forma educenda utriusque in materia illius huius in casu
natura, et quod sit in materia dependens in se
et generari ab illa quae dependens ab illa colligitur per se
quod aliter forma nullo modo habet nec hinc potest
actionem, nisi de se dependens à materia vel organo
corporeo. Per se demum ad utriusque et ipsa non sit
eductiva materia sed et suppressiva materiam factam, et
quod sit eteductio sit actus transmutativa materiae
et quod sit materia illa. Et ut aliter forma educatur
de materia materiae potest fieri ex in illius actionis quae
transmutat materiam. Haec tria ultimas facile probatur.
quod de materia materiae probatur in fine notabilis ante ten,
ten ten, si eteductio suppressiva materiam quod
tam. quod a eteductio debet esse vera transmutatio
per materiae. eductio suppressiva et materia sit simpliciter
causata ab efficiente, sed materia necesse simpliciter esse
causata nisi sit aliter forma, cum hinc forma regit,
ad existere. quod actus eductiva alterius formae vera
transmutat materiam, expellendo priorem formam quam
et actionem eductiva accipit. M. per. quae eductio
suppressiva materiam generatam in materia materiae sed
nihil potest causare in quo materiae, quod materiae nisi sit eadem
causam

causam efficientem. qd dicitur qd supponit qd materia sit
 simpliciter causata ab efficiente qd modo supponit
 materiam non tunc in alio modo primo modo sed et tunc
 alius in eodem modo sicut hinc est quod sunt duae formas
 substantiae qd materia in materia qd tunc res non potest
 3° pro se: qd forma educenda debeat fieri ex in illis
 actionibus qd transmutat materiam forma educenda de
 potentia materiae nec generari nec fieri potest sine illa,
 aut sine unione cum illa. qd vero debet ex in eisdem
 actionibus qua educit de potentia et materia uniri; sed
 actio qd uniat formam cum materia nec transmutat istam
 qd formas substantiae educendae de potentia materiae nec
 debent fieri ex in actionibus transmutatis materiae.

Quia ergo materia iam nullo modo generat aut
 productione formae coniungit. qd nulla forma edu-
 cit de potentia illius. aut pro se si materia generaret u. g.
 ad productionem esse sequeret qd res non potest producere
 formam ex sine materia, atq. haec falsum. qd et ille ex:
 pro secula. Res neq. suppletur generat causa materiae
 qd in proprio conceptu in potentia in perfectione se: res
 esse non potest qd res competere neq. qd si forma ex
 nec potest fieri nisi dependenter a materia, tunc
 nec potest illa producere sine materia absolute legit

q. fabrice

q. factu e.
R. Nihil aliud. ad p[ro]p[ri]am regalis seynelam. h[ab]et
n. forma e[st], et q[ui]cunq[ue] alia forma mat[er]is, n[on] de-
pendet à m[ater]ia, q[ui]a ad exist[en]tiam, q[ui]a modo h[ab]et,
sic d[icitu]r non possit ponere forma e[st] sine m[ater]ia; sic
n. supplet eam exist[en]tiam q[ui]a modo h[ab]et, et et sup-
plet vicem e[st] mat[er]is; nam exist[en]tia q[ui]a modo
h[ab]et forma e[st], petit ex sua n[on]a m[ater]iam, cum
quo tu stat, q[ui]a d[icitu]r pot[est] creare forma e[st], et
illam pot[est] p[er]sonam sine m[ater]ia; h[ab]et tu h[ab]et h[ab]et
talis forma aliam exist[en]tiam; id e[st], aliu[m] h[ab]et h[ab]et of-
fendi mod[us]. h[ab]et h[ab]et et exist[en]tiam q[ui]a sine ulla
dependenti[am] à m[ater]ia.

Obiicies 20. Edni aliqd ex alio, e[st] poni extra
locu[m] ubi erat antea actu; sed nihil formo mat[er]ia
p[ot]erat in m[ater]ia ante generat[io]nem, q[ui]a nulla forma
p[ot]t deduci de p[er]ta m[ater]ie. m. p[er]t[er]t. q[ui]a nihil p[ot]t
edni de alio, nisi p[er] q[ui] fil[io] in illo, de quo edniq[ue],
alius ponere de novo, vel creare. m. n[on] p[ot]t
ante forma de novo genit[ur]am, tu p[er] exist[en]tiam
m[ater]ia in et forma g[er]ana, sed et forma g[er]ana non
p[ot]t fieri forma q[ui] edniq[ue]; nec et p[ot]t fieri ex m[ater]ia,
tum, q[ui]a m[ater]ia nullig[ue] act[iv]itatis; tum q[ui]a et ce
quid ponit debet à suo simili q[ui] d[icitu]r. sed forma
nulla

nulla h[ab]et similitudinem cum ma[ter]ia, cum ma[ter]ia sit
pura p[er] se sicut abstr[act]io; forma u[ero] actus p[er] se sicut illi[us].

¶ nulla forma poterit abire de p[ar]te ma[ter]ie.
R[es]p[on]sio N[on]o M. Nam abire non p[otes]t nisi in p[ar]te
senti, q[uo]d eo q[uo]d extrahi a loco, ubi actus erat res
actu; sed q[uo]d eo q[uo]d abire ab actu in quo p[er]erat
tra in p[ar]te. sicut filij de abire de p[ar]te patris
et exire a patre, non q[uo]d filij p[ro]p[ri]o actu existerent
intra p[ar]tem, sed q[uo]d in patre p[er]isistit uirtus gene-
ratiua filij. ita et forma mater, de p[ar]te in p[ar]te
ma[ter]ie; non q[uo]d aliq[ui]s forma p[er]isistat actu in ma[ter]ia,
ut uolebant alic[ui] p[ro]biti; sed solum q[uo]d in ma[ter]ia p[er]e-
uirtus uel p[ar]te, ut generat in genere ca[ri]s mater
ad p[ro]ductiua[m] formam; tunc q[uo]d forma de abire
de p[ar]te ma[ter]ie q[uo]d non h[ab]et suu[m] ope[ra]t[ur]e, nisi
dependunt a ma[ter]ia, generante p[ro]p[ri]o generis mati,
ad p[ro]ductiua[m] et sustentat[ur]e illi[us].

¶ Quid ut aliq[ui]s sicut abire de p[ar]te actus
h[ab]et ex ca[ri]s mati non p[otes]t ut p[ro]p[ri]o in illo
h[ab]et in actu p[ro]p[ri]o aut et uirtuti, q[uo]d h[ab]et p[ro]p[ri]o,
non uel ope[ra]t[ur]e ca[ri]s efficiunt, sed sicut q[uo]d in e[is]
p[otes]t abire et h[ab]et in ca[ri]s mati q[uo]d uirtus

et per

ad q̄ latum huius dicit, q̄ licet māa habeat naturam
 in chinarum ad aīam naturam, tūc ex hoc non sequit̄ q̄
 aīa ratis adueit de petra illius, q̄a ad aduentionē
 de petra alicuius forma, nō p̄chit, quōd fiat
 et q̄ uenit q̄ illa actionem, q̄ quōd transmutat̄
 ipsa māa, non uenit q̄ aīam disticta. p̄ uerūm
 aīa ratis fiat q̄ aīam actionem independētia
 tūc in māa, non adueit de petra illius. tūc uero
 fit q̄ aduentionem de petra māa, q̄a fit ex ui
 alicuius transmutatis ipsa māa, hęc tūc uero
 de nouo fit aīa ratis, neq̄ obstat q̄ aīa ratis
 non eret̄ nisi māa sit alicuius modū di sp̄sita,
 nam hęc dicit̄ fit actionē disticta, et tūc p̄chit
 nātūa logtō huius occasio alicuius exigens crea
 tionem aīa, sine qua nec ipsi aīa debeat̄ ul fiat,
 neq̄ cūta p̄a gēneret̄ ad illius q̄ aduentionem.

Illius q̄o J̄ q̄ creat, non adueit de petra
 māa, sed sei forma substantia creat̄. q̄o non adueit
 cūq̄ de petra māa. m. p̄chit. p̄ter m. illud creat̄ q̄
 fit ex nihilo, sed forma substantia finit̄ ex nihilo.
 q̄o creat̄. māa p̄chit ex d̄ct̄e creat̄. p̄ter m. ante p̄d̄ct̄e
 tionem, nihil p̄d̄ct̄ forma in māa, ubi h̄ct̄e, fut̄ur̄ q̄p̄
 p̄nt̄ nūta māa. q̄o uero illa forma, uerū fiat

per

q̄ actiōnem p̄ductiōis et tū nihil antea erat, uere
fuit ex nihilo; et ḡḡter creatiō.

P. Certe ma. et nḡto m. ad p̄tatem distingues M.
ut q̄ fit ex nihilo, hoc ē, nullo p̄supposito fto. creatiō,
q̄ dco ma. q̄ fit ex nihilo p̄p̄m̄ē entitatis, creatiō. neq̄
m. ut q̄ aliqua forma dcoā creatiō non sufficit
q̄ dco sua tota entitatem intrinsecā et p̄p̄m̄am
fuit de nullo; sed ultra p̄tē, q̄ non fuit, uel q̄ non
redueat in actum ex aliquo p̄supposito fto, et q̄ h̄at,
mutatōem m̄m̄. creatiō n̄a p̄ductio entis ex nihilo,
hoc ē, nullo p̄supposito fto.

Olii c̄is ultimo. Si aīa ratiō non obueret
de p̄tē m̄m̄, tunc h̄o non generaret h̄m̄, atq̄
h̄c ē falsū. q̄o et id ex quo sc̄p̄. p̄r̄tē secūda. si aīa
crearet a Deo et non sp̄t̄ aduēta de p̄tē m̄m̄, tunc h̄o
non daret ultimā d̄p̄ōem ad totam formā, q̄o h̄o non
daret generare h̄m̄. ḡḡna p̄tē. p̄r̄tē aīa. q̄ dco
formā, dco ḡḡnam ad illam, sed ultimā d̄p̄ōem,
p̄uenit a forma in q̄o ratiō efficiētis, q̄o si d̄p̄ō,
non h̄o p̄uenit aīam ratiōem, d̄p̄ō d̄p̄ō et d̄p̄ō et p̄m̄,
ere ultimā d̄p̄ōem.

P. Th̄ḡto sc̄p̄ulam. Ad p̄tē negalis aīa. et ad
p̄tē h̄m̄ itōm d̄p̄ō, quid h̄o p̄tē dare formā m̄m̄
et ultimā eī d̄p̄ōem, non q̄a formā p̄uenit, sed q̄
iam

107
rām p̄dubiam p̄nit et unis cum māa, et hec satis
quā dicitur, forma et ultimam dīpōrēm. Ad id uero
quā dicitur, ultimā dīpōrēm p̄nirē a forma in gr̄e
cāa efficiētis; dicentē, ultimā dīpōrēm p̄e,
dentem p̄nirē a generante, anteq̄nam sit forma,
illa uero dīpōrē q̄o con comi tūus ipsa forma, q̄ uenit
a forma in gr̄e cāa efficiētis, et et a generante, il-
la n. dīpōrē nō causat ab aīa, s̄tm q̄ h̄t̄t op̄a in se
p̄uāse, s̄tm s̄tm q̄ h̄t̄t in māa, et in hec op̄a q̄ h̄t̄t
in māa s̄tm d̄p̄ndet aīa a generante.

Dubium tertium.

Utrum Forma substalis
sive materialis, sive non,
possit recipi in aliquo ac-
cidente. Et an oēs formæ
accidentales educantur de
potentia subiecti? Con:

Conclusio Prima.

Impossibile e formam substantiam recipi
in aliquo accidente sicut se, tamen in sibi
informans.

Hanc Contem docent multi discepti D. Th. Ca. 11.
Scho 2. Et per rae 10. Impossibile unio formae sub-
stantis cum sibi accidentali. qd et impossibile forma
substantiam recipi in aliquo accidente. quia
patet, qd niter forma et sibi sibi inter se
aliqua unio, qd unio si fuerit impossibile, et aliter
in sibi impossibile. aut per. illa unio nec est substantia,
hinc, nec accidentalis, non in, qd hoc patet extrema
substantia cum ex unione substanti debet fieri unio
eius per se, ut supra videtur, qd tu non fieret si
aliam esse est accidentis; deinde qd unio sibi
liberis membris, quare si aliam est accidentis ne,
quod est unio substantis, qd patet in unione qd niter
materia et forma spirituales, qd est materia; nec est
est unio accer: alia forma substantis in hanc
sibi, qd in hanc unio accidentis, sed hoc
de sibi sibi nec, sicut in propriis modis accidentis
et in hanc, ita substantis est est per se, hoc, non
in

in alio ligno in fto inhaerens, qd in poffit & unio
inter forma fubftantiae, & accidens ligno fto in for,
mae.

Plur re Conto Inter forma fubftantiae et aly fto
At qre utiqre pprochie alias et una forma pot
informare aliam et una mae pot recipere alia,
q fuit alimda. Sed nulla pprochie pot arguam
inter fto accidens et forma fubftantiae, qd neq
fubfctari in illa. m. pald. pto m. non ppor.
ho requita inter fto et forma in adme ad qre,
lucmum non ons p se, quid fuit forma aly dem
endm et linea. Sed fctis pprochie non recipit
ter accidens et forma fubftantiae, qd forma fub,
ftates non pot fubfctari in aliqre accidens.

Hae Conto At intelligi de accidente fto se, hoc e,
q manet in linea accidentis si n. in dnat rtem fctis q quereione,
ut fit in sperty facramentalibz, qto ex eis generantur fo,
vermes, nam hunc qnantitas querit in maer, et fit
forma fubftatis vermes v.g. unio cum qnantitate,
non ut qnantitas p se accidens e, sed ptoq nra
querra in maer q actionem agentis fup rebus, et hae
rae non repugnau forma fubftantiae recipi in aliis
que accidens. Neg. Atat qha hunc Cont. illud
q dicit fctis q: qualitas pot a Deo denari ut fup,
pleat nices forma fubftatis, qd et qnantitas vel
aliud accidens pot a Deo q fctis fto forma fubftatis,
hoc n.

na.
tem recip
fignu in fto
ti D. Th. Ca. 11
unio forma p
in pto fto
deu. qd
et m. r. r. r.
in pto fto
rae qd fctis
a hae pto
et fctis
na fctis
e qd unio
et accidens
in unio q
e maer, r.
fctis in fto
fctis, r.
maer, r.
e, hae,

haec n. nem. nem. de qualitate sicut se ita y. p. m. e.
 munitur in rae acc. dicitur nam q. illa elementum in.
 dicitur rae futuri, d. sic nem. ni. in. y. p. t. q. s. t. a.
 q. m. formae futuri. Deinde leviter non dicitur m. d.
 huius modo quam negemus accidens proprie rei,
 q. in forma futuri haec n. nem. nem. h. t. fut. re,
 q. m. q. formae futuri p. t. in. acc. dicitur sicut se
 huius in s. t. recipi.

20. Invidio antequam R. Scientia d. q. q. qual
 sicut se habet recipi. accidens q. in se recipit, sicut
 materia recipi. forma futuri, non tu cum omnia
 paritate; et ideo in p. sicut dicitur. q. n. h. u. An
 accidens educat de potentia sicut forma
 futuri educat de potentia materiae; et modo non in
 rae an sicut accidentium sit solo materia vel totum
 compositum, de hac n. q. h. e. n. e. a. g. e. n. s. d. e. g. e. n. e. r. a. e.

21. Scientia 20. Multiplicem esse formam accidentia,
 lem. naturae se. sicut naturae, utraque formalis, et in leu,
 tam. forma naturae a. q. naturae in est sicut, ut ut,
 bedo pariter, calor ignis. Super naturae nem. forma e.
 q. a. d. e. u. a. u. t. o. r. e. s. u. p. n. a. t. u. r. e. c. o. m. m. u. n. i. c. a. u. s. c. r. e. a. t. u. r. i. s.
 quales sunt gra. charitas, et aliae virtutes in s. p. s. o.

22. Forma artificialis a. q. p. a. r. t. e. m. p. r. o. d. u. c. i. t. u. r. u. l. f. o. r. m. a. d. e. u. s.
 23. Forma violenta a. q. p. r. e. c. i. p. i. t. u. r. i. n. a. l. i. q. u. o. y. h. a.
 p. p. r. i. a. m. i. n. d. i. n. a. t. u. r. e. m. u. t. c. a. l. o. r. r. e. p. p. a. g. n. e. s. m. o. t. u.

Forma Acciden-
 talis multiplex.

Forma Naturae. 10.

Forma Superioris
 naturalis. 20.

Forma Artificialis. 30.

Forma Violenta. 40.

Summum

formam reg. lapidis aut aliorum corporis gravis.

109

Rursus formae accidentales sunt in duplici
diffa. Nam quaedam sunt quae nec sunt nates, aut
voluntate sunt, nec sunt nisi per se ad se ipsam, quae

Formae accid.
sunt duplices.

in se sui ministeria substitutum non tribunt
denominatorem, et solent dici formae intentionales,
quales sunt species sensibiles productae ab otio in
aere, et et in sensibilibus, ut species visibiles, quas color
et lux in aere producat et et in oculis. Aliae
vero formae sunt quae mox sunt tribunt denominationem ut in alladine,

Formae intentionales.

et calore. Tandem formae accidentales subtrahuntur
duntaxat. Nam quaedam potest fieri in eodem instanc
ti in quo sit forma, quae dimanant ab essentia eius, et per se
cum illis coniunguntur, et tales formae sunt essentiales,
tes quae ut in logica dicitur, sunt accidentia intrinseca.
Aliae vero sunt quae producantur per distincta actionem ita
quae non potest fieri in eodem instanti cum forma, et
tales formae sunt extra accidentia extra quae sunt plane
extra essentiam formae, neque habent connexionem cum illa specie,
suntque ad se ipsam incommensurabilia. His quae probatis sunt.

Formae diu durat.

Conclusio Secunda.

Formae accidentales connatas suis formis, quae
ab eorum essentia dimanant, et sunt in eodem in,
stanti cum illis, nec sunt dicenda extrinseca
quod de potentia formae, sed potius sunt coestructae.

Haec

qua istae formae dimanant, et coadunat illas for-
mas seu proprietates. Haec Certe est de istis propieta-
tibus intelligi quam formae sunteductae de potentia materiae,
si n. forma non sinteductae, ut traximus, de anima rationali,
tunc nec proprietates quae in eis saltem formam
sunt hinceductae aut coadunatae. Unde visibilitas non
est coadunata, sed generata, quia forma à qua dimanat,
nec trahitur à potentia materiae hinceductae, creata.

Conclusio Tertio.

Formae accidentales ceterae, item formae
artificiales eductae de potentia spiritus.

Atque quod si aut formae multiplex ita et potentia
est multiplex esse. Unde alia potentia naturalis, aut
formae naturalis. Alia Obiectualis. Et haec duplex
est. Alia n. est praecise in ordine ad agens liberum
et artificiosum, non tamen supra naturam, qualis potentia
est in ligno, scilicet formae statuae. Alia est in ordi-
ne ad agens super naturale seu se. q. transcendens,
et naturae vires aliquotum cerealium formae super naturae
creaturis.

Pro Certe De formis accidentalibus communibus tales for-
mae dependunt in fieri et conservari in se non naturaliter loquendo.
quia eductae de potentia illius, quae patet. pro anima. nam
nulla accidentis naturaliter loquendo potest dari sine se. quia anima non est
viva. Pro 2o de formis accidentalibus, nam tales
formae in fieri et conservari pendunt à se, nec n. forma
cathedrae

In quibus dependet in primis ab aëre, vel sicut in pro
 gre, cum sint accidentia si inherencia, et q̄ sicut de,
 pendunt et ab illa in fieri, et a fieri ad inat ad gre.
 ergo tales forme dependunt ab aëre, tunc a cœli motu
 generante q̄ sua potentia abstrata. ergo per hanc forme
 singulas educunt de potentia sicut; et non creant sine
 generant. sicut q̄ sicut. q̄a creas aut conservas non pot
 quiescere, cum dependant in fieri a sicut, ut patet;
 Contra sicut et quo ad visibiles formas, ut color
 rer. aquas, et metus sicut sicut: corpus gravis, q̄a
 cum talis metus sit accidens, non potest esse
 natura sine sicut, et q̄ sicut nec sine illo fieri, deinde
 tales forme fiunt cum tran substantia sicut, ut de se
 patet. ergo educunt de potentia sicut.

Obiciens ergo contra dicta. Ergo ex sicut sicut
 generant vermes, aut ignis sicut in cœlis, sicut
 illa forma ignis vel vermis, et hinc alii sicut,
 sed multo alii sicut pot assignari quia q̄a nati,
 sicut, q̄a illa sola remanet post generant. ergo
 q̄a nati q̄a accidens pot mediare recipere formam
 substantiam, q̄a q̄a iam contentum. Confirmat.
 Et accidens pot recipi in sicut substanti vel in sicut,
 ut patet. ergo et substantia pot recipi in accidente. aut
 patet q̄a recte inferat. ex paritate ratio. /

R.

R. Istas formas substantias non subsistunt in qua,
titule, sed a deo in ipso instructi generis pugnari
manu q sustinet formam substantiam, sine postea
ad fiat creandi generi manu, sine autem rep
duendo, sine tandem querendo quantitatem pre
in sanctorum in manu qua postea alia generis
tas dimittunt alij th: volunt. Ex hoc patet ad
argitur. Ad Conf: concepta ante, negabis generum,
a n. apta disparitas, accidens n. cum sitens in
alio, ex sua natura potest fieri, in in hoc, at for
ma substantia cum sitens q se, negt in hoc the acc
cidentalibus.

Ostendit qd qd non potest esse actio in alio,
qua terminata ad se, sed plane q accidens vel
que continet, non ad unum de partibus th, vel manu. In
formas artificiales non possunt q aliquid actio,
non terminata ad se, sed tunc resultantes q non
ex motibus instrumentality, locality, ut u. g. ex
solae, nisi in poliphone, q sunt motus locales,
q quos movent instrumenta. ex motione vero in
strumentum et operante manu, q accidens resultat
forma d. eny, aut cathedra; qo formas artificia
les non educunt de natura manu. f.

R. Supponendo stm non hoc potius natur ad
formas artificiales, sed tunc obdientiam nam
natis

natus petra stricta legitur, et q̄ respicit potram natam
 agentis, ut petra p̄cipua ligni in recipiendū
 calorem, tr̄ natus, q̄ respicit potram natam agen-
 tis, q̄ quem natus intrahit, ut caler. Potra a.
 Obvoluta tr̄ illa q̄ respicit mixturam sine actio-
 nem non agentis natus, et aq̄ dem ordinis, sed a
 gentis quasi superioris et alterius ordinis, cui a,
 genti felix est et in ordine quasi superiori for-
 mam et alterius linea, qualis petra n. g. ce ligni in
 ordine ad forma stabiles, aut cathedra, Petra et area
 ad formam sup̄nates, huc q̄ q̄ suggestio ad q̄
 P. Negitō m. quid ista forma nati aut q̄ actio,
 nem aliquā distinctā à motu locali in st̄m,
 et a p̄ximā m̄e m̄e, non licet actio artificiosa
 p̄ q̄m sunt, talis forma, potat illis motu locales
 hinc d̄p̄tes, quas non fecit, s̄ aut generatō sub-
 stans p̄bit ap̄ximā agentis ad p̄m, et alto-
 ram q̄ q̄m p̄m d̄p̄tes, in actio distincta
 e, q̄ fecit natus talis motu localis, q̄m nati me q̄m
 dam nati, et ides talis forma educit de petra
 st̄ non alio modo, q̄m accidit nati, cum de,
 p̄ndent in spe et st̄m à st̄m.

Thias 30. P̄tes intentionales p̄m nati ab q̄,
 ulla transmutatō st̄. q̄ non d̄m nati de petra illi.
 q̄ q̄m

ignea patet, quia eductio est ope actus transmutata,
 forma sibi saltem pre legit. autem non potest formae
 vitae in tantis oculis fuisse in in stantibus, et non potest
 propriam ab igne alterare. ergo per unum calorem
 nulla transmutatur sibi. Conf. Pro forma abstracta
 de potentia materiae vel sibi, potest conservari in illa ablati
 causa per ductum sui, sed spes in tantis oculis neque
 vult generari in aere, aut alio sibi si aufferat
 obtem, vel eam sibi per ductum. ergo non eductio de potentia
 sibi in potest. nam ablati obtem, u. g. colore, statim
 tollit spes insubstantialis nisi bilis in aere. m. et potest
 in ductum. in alio formis eductis de potentia sibi
 vel materiae.

R. Ductio autem non fuit cum transmutata sine,
 illicita dicitur si non a deserat corruptione sibi,
 quod autem non fuit cum transmutata sibi quod
 et melius a trigea, nego autem, sed eductionem non ut
 sic, ^{non} quibus transmutata plura sibi ita sumpta,
 quod cum in potest corruptione sibi, sed sufficit tunc
 per quod multum sibi accidit ablati, per se in obtem
 onem, quod et forma per illi per ductum, licet non sibi
 quod ad corruptione quod forma educta non potest
 quod non ut potest in potest in tantis oculis. Ad Conf.
 regalis ma. hoc in non potest non a ad eductionem
 quod forma educta non dependeat in quod conservari
 in causa

à caa sui punitina, Inmatis ta deprendeat in gferi
naui à pto. Ad platum m. dices, id qdem cong fieri
tu huc non pedit ad aduclioneu q se, q ghranj au,
Dum plantat.!

Obiciis qo. Ut aliqd educat de petra pti, At
gtrineri in illig petra, hngm in caa mati, ut dicitur
a, sed forma sup aules et uioleuta non gtrineris
pto ut in caa mati, go nec potertut abui de
petra illig. m. gtrut. pto m. nupri mis pto ad
formas pgnate, nam q gtrinet in aliquo hngm
in caa, At qre eig abm ordnis unu illoz, fulfer,
nec pgnates non sunt ordm ead mis unu
pto, nam pto a ordnis natis, forma nec pgn,
sunt ad hnea pgnate. go non gtrinet in
pto hngm in caa. Deinde caa dicit natum in
cliam in suu pto quem gtrinet, ful pto non hnt
natum in cliam in formas pgnate, neq mis,
leutas. go non gtrinet in pto hngm in caa mati,
pto m. et pgnate qno ad formas uioleutas,
qa pto in ordm ad talis formas nullu hnt
conatu, sed pto resistit alit. go non educat de
petra illig, qa non gtrinet in illoz, sed pto eig
oppoitu. Censur. Motu supra repi. corpis
g raris, non educit na pimus de petra ab dialis
illig

Alig, qd a eis dicitur dicitur natus, et in ordina ad
agens natus, neq; de petra natus, qd istum non hnt
petram natam resp: talis motus, sed petrius, rursus,
sententiam et in petram. qd.

¶. Noto in ad plures dies, nempe qd qd
aliquid generat in aliquo tempore in eadem materia non potest
natus, qd tunc debeat esse eis dicitur dicitur natus; saltem
a qd qd hnt in illo, rursus petra dicitur hnt
non n. ad dicitur in eis petra qd in isto vel rursus
sed petra natus, sed sufficit aliqua petra, sine p
sua sit natus, sine dicitur. Ex hoc et dicitur
q dicitur istum non hnt natam inclinatam, nam
talis in dicitur hnt petram natam, unde cum
petra ista in dicitur ad formas sup nates, sit obe,
dicitur non hnt qd potest in dicitur natam, sed
talum, qd natus e petra. Ad rursus plures regulis
ans. nam corpus qd rursus hnt aliquo con nate pass
sunt, non in istum corpus qd rursus e, sed qd esse in
istum corpus, unde ad confirmatam et dicitur qd natus
sunt dicitur de petra nati corpus qd rursus, non
in istum corpus qd rursus, qd sit e motus qd hnt
natam, sed in istum corpus, qd corpus, ut sit,
e indifferens ad motum sicut dicitur, ut
natus in igne corpus qd, qd ex sua natura p
munit, et hoc sufficit ad dicitur hnt confirmatam de petra ista
¶. Obi:

Non quomodo in seculo an successione plures forme
substantes sunt informare eundem materiam; quia ex
entia quodammodo ista et glimma rem mutatio facta domum,
stat huc esse posse et de facto fieri. ut a. q. quomodo,
an simul, huc, in eodem tempore, sunt se. Duae forme
substantes sunt distinctae in eadem portione materiae grati?
Hic et quomodo an haec sit posse fieri eodem tempore, non
si n. potest q. natter non simul duae forme substantes
existere in eadem materia. quod clare indicat con-
ruptio prius forme, quae abesse videtur in
ultimo instructi adest. Si n. natter plures forme
sunt compositibiles, non est ratio una una ex-
plet aliam, et haec latius in Conto suo patebit.
Quomodo ergo in seculo, an sup. natter, huc, p. vici-
nam potest fieri, ut duae forme substantes in-
formant eandem portionem materiae? deinde scientia
hinc nec non leg. de vitis formis subit aliter q. tunc hi-
bunt materiae aliquae quodammodo eadem, vel spem substantis,
nam, ut existimavit Scotus, q. perit in materia sua forma
corporalis; nec et hinc legimus, an in eodem tempore,
satis sunt plures forme substantes, sunt pluralitatem
quodammodo existimant, n. q. utrum in hunc alia sit forma
substantis, q. quae sit hinc; alia per quae sit aliter, et alia
q. quae sit corpus; et tandem alia q. quae sit substantia.
huc n. ad aliam locum spectat, et latius in lib. de deo examinetur.

Tandem

Tantum ergo quoniam, an duas formas substantias, quod tribuit
maae esse specifi cum, utramque determinand ad certam
essentiam, u. g. utrum forma leonis et forma ligni possit
simul in formare eandem portionem materiae. In
haec diffinitio fit

Conclusio Prima.

Naturaliter loquendo impossibile est quod
duas formas substantias repeniamus in eadem nu-
mero materiae.

Conte eas esse inter autores, et pro brevitate.

Quilibet forma tribuit materiae esse completum
in determinata specie et individui dicitur; sed esse simul
in duplici specie et individui duo repugnabit naturaliter ergo
et naturaliter repugnabit eandem portionem materiae
simul in formare duplici forma substantia. In pa-
tet in forma leonis & quod materia tribuit certum et
completum primum in parte quod materia satis actualiter
unam forma. ergo sufflueret altera. Deinde

Diversae formae Diversas petunt dignitates et magnitudines
ex parte ympanis, nam alia dignitate petit forma
ignis; aliam forma leonis, aut ligni. Ita tales
dignitates contrarias non potest simul eandem materiae gre-
cipere, quia se mutuo impediunt et expellunt a se, ut
quod, cum una alteri contraria. ergo nec potest una
numera materia duas distinctas formas substantias simul
recipere. pro ergo eadem materia. quia materia determinavit

quoniamlibet

quomlibet potestatem mater ad gestandum unum
nisi in una determinata spe. qd. sicut
ordinem naturae, quoniam eadem numerus mater
plures formas potest simul recipere.

Conclusio Secunda

Impossibile est et supradictum quod una forma sub-
stantia in formetur simul eadem in potentiam naturae.
Hanc sententiam quoniam aliquos modernos, et in D. Th.
1. p. 4. 76. a. 3. in corpore, ubi sic ait. Impossibile videtur
plures animas et in formam in uno corpore esse, et hoc
sicut dictum confirmat duplici ratione, quod quoniam in
deum non solum naturae, sed et supradictum hoc esse non
possibile. et quod sicut sicut mentem D. Th. implicat quoniam
divisionem. Et quoniam vis dicitur rationes in alio sensu
precedere in deum, tamen quia non potest multum fieri
vult, ideo quoniam fallere et vis transcribere velum
et sic se habet. Si in uno corpore essent plures animae, vel
formas substantiales, sequeretur quod hoc non esset simpliciter
unum. Quod, cuius essent plures animae; nihil nisi est forma,
plures unum nisi per unam formam, quod quoniam res habet esse,
ab eodem non habet res quod sit eius et quod sit una, et ideo
ea quod de nomine nunc a diversis sit formis, non sunt unum
simpliciter unum, sed sicut quod, sicut hoc aliter. si ergo hoc ab
alia forma haberet quod sit unum, scilicet ab anima vegetabili;
et ab alia, quod sit unum, scilicet ab anima sensibili; et tandem
ab

ab aliis q' in ho, sc: ab aliis ratio; sequentibus q' ho non
 epet utri simpliciter sicut et hiles angh contra
 Platonem 3. metaphysica. 1.

Pro Certe ro rae. Si duo forma futiles pent simul
 informare eandem numero matu. ut feret q' nige,
 diat expulsiu aliter forma sed huc non pt in pediri
 et divina ptra. go nec fieri pt q' duo forma futiles
 simul informant eandem numero matu. q' q'ua
 patet. m. q' adnul certum nihil n. aliud dicit
 facultate illam p' expulsiu aliter si n. una forma
 non expulsiu nro altera non videt ulla nro ob
 qua negat p' huc divina q' n. ea pt in pediri. et
 g'iter facere ut duo forma futiles sint simul in
 eadem matu. m. in qua a distas, p' r. Propria virtute
 te causabilis aliter cao certis q' respicit ad actu
 in p'ntis item acty causalitate q' d'ey non pt in p'ca
 dre offu, sed expulsiu aliter forma a offy cao
 futis, go p'ntis virtute causabilis illiy q' p'ntis ip'is
 actitas. item p'ntis causalitate q' a actualis in fer,
 ma, non p'ntis non fer talis expulsiu, neg. d'ey,
 us p'ntis illa in pediri. m. a apta. nam in p'ntis a
 q' def cao actualis futis informans vel cao offu,
 us actu in ferens d' y non def offy, quoniam d'ey
 pt in pediri offu, g'ite futis p'ntis a cao non virtute
 causabilis

causabitis colorisq; reprobis ad illa, tu haec non
potest quod ponuntur tunc causabitis. R. A. Cond.
Hanc rationem tunc quod non esse de effectu privationis non esse
hinc non in quibus casibus deo nequeunt omni potest effectu
privatum potest tu secundum. cum ergo expulsi ab,
hinc formae potest effectu secundum hinc potest a deo non,
Dixit ut quod potest omni potest in quantitativa extensio,
nem in ordine ad locum, quia tunc extensio tunc effectu
secundum quantitativa. Contra est. Nam hinc
hinc non potest in aliquibusdam effectu secundum
privatis, falsum tu in privatis, quia ea in
sua causa finalis operantur, ut in cadaveris formae
partes, quod hinc potest secundum privatum vita
orientem ex in hisse illis non, ideoque a deo non,
potest non potest alias idem est in unum et privatum
vita quod plura in potest. sed sic et sic hinc expulsi
ad formam partem actualiter in formam unum ergo
neque a deo non potest. neque contra in. dan,
tu differunt solum quia forma cadaveris et forma
vita hinc hinc operantur, et ita formae cadaveris
non in hisse a privatis formae in unum, non a ita
in hisse a expulsi alterius formae; Sed Contra.
Ideo sicut contraries expulsi formae in unum, sicut

indispensabiliter

117

nisi sensuabiliter forma calidioris et non potest ad hoc,
si diuina potentia, quia si simul non sequuntur tunc
forma calidioris non potest esse prima.
Sed si adueniente de nouo forma una potest,
non expelletur altera, tunc non potest dare uiam
suae potestati primariæ. ergo expulsiō alterius forme
ita uti me quædam uiam. Sicut forma fixa per
sua forma in uentis forma calidioris. M.
gestat. n. potest esse primariæ forme subiecti et uisibilis
in hoc, quod ut ait primus magister dicitur illi esse forma
potest, sed hoc non potest dare, nisi expelletur altera forma.
ergo. Ita item in p. n. si non expelletur alia forma,
tunc forma adueniens non potest primus actus cum
supponeret aliam. si ut si magister supponeret aliam
certe non habet formam primam. ergo forma sup.
potest aliam non habet et rationem primam actus.
Consequenter. forma potest ut habeat rationem
actus informantis et gestat unum quod se cum uia,
et ipse dare esse primam suam simpliciter, sed nisi ex
pellat alteram formam non potest hoc dare. ergo
non potest diuina potentia potest duplicem formam unam
et eandem materiam informare. cum potest sua potestati
una forma potest expulsiō suam alteram dicitur habet
rationem actus informantis. M. que ad iam partem
gestat

les, aliis non opus est dicitur de hinc, sed per unam
 perfectionem alteram, et gratia et per unam ad seipsum privationem
 alteram ut recte in firmamentum hinc dicitur, nisi in gratia
 repit omnem privationem. hoc supposito. per M.
 Si opus est duas formas subter in eadem portione
 materiae bene dicitur per unam et non per unam ali.
 qua perfectione hoc a. nisi per cal. go. per et expli.
 cul M. si eadem portio materiae habet formam leonis
 cum talis forma semper et eadem in trinitate esse,
 vel privationem perfectionis repit in forma hinc, et
 in privatione privatione tali perfectione, et et non priv.
 recte cum habet formam hinc et gratia perfectionem
 illi. go eadem numero materia dicitur priv.
 mata et non privata resp. eorum dem perfectionis
 et in nulli portione ycedit. Cons. Ideo et per
 Contrarias absolute dogma non pot in eadem per
 simul stare error et sic 29 a unum ad seipsum priv.
 actionem alteram, sed ut gratia eadem forma per
 se in unam hinc privationem alteram formam. go
 neque unum et simul existit.

Conclusio Tertia

Implet et quod unum et eadem numero forma pot,
 tis informet simul duas portiones materiae.
 Hoc tenet gratia et abstruit ad supra dicta,

fin.

119
Si n. māa crept accipere Inae formas p. uttas si-
mul sic et neq. eadē forma poterit simul
informare duplicem et distinctā p. uttionem
māa, nam sicut māa dat se forma p. m. n.
in p. h. ita forma dat se māa p. m. d. v. a. t. g. q. o.
sicut requirit una māa dare se formā sua.
ly formis p. m. d. v. p. h. ita et eadē forma
cōte se duabz formis.

Plr Conte. Cā q. natter neq. p. uttione aliis
quem offm nisi illi aliqd ad d. ad, non pot. illud
p. uttione, sed forma p. uttis natter neq. simul
duplicem māam informare, et ni h. ut et pot.
ipm addi, q. q. sed d. ad p. uttione ad p. uttione
salem offm. q. o. et sup. natter o. ut hoc
impossibile. M. p. uttione. si n. nihil ad d. ad,
manet sicut antea, et sicut antea erat
n. potens et sic et p. uttione est m. p. uttione que
ad p. uttione partem, vel n. illud q. ad d. ad p. uttione p. uttione
et offm vel q. o. d. ad. non pot. h. ut illud ad d. ad p. uttione
n. uttione p. uttione et distincta, q. a. alius non pot. in n. uttione forma
altera n. n. uttione informans q. p. uttione forma in format māam
q. sua n. uttione p. uttione se p. uttione māa. q. o. si
aliqd ad d. ad distincta p. uttione et offm illud n. uttione p. uttione
falit

lib ad intrinsecā eig entitate cum sit qd distinctū ab ea
distinctū ab ea, ut supponit, et qdpter neg potest illam
invenire quo ad intrinsecā itaq; ut in informaliōe.
neg et em pt dicit, qd si nisty sup addita e aig,
denu spū, cum ja tunc sicut nisty qd existens
in forma non potest extēdi ad actuandas si,
nisi plures māas, ita neg rā nisty qd e aigdem
spū et māa. pto n. 20. vel n. ex illis sup additis sit
una forma, vel non, si non, qd iam enumerat for,
mae et non una, et dicit forma emul in dupli
potione māa, qd ut patet, multa sūt qd hanc pā,
si vero sit una forma, tunc illud sup additū est
pars integralis forma. Sed ex hoc tū colligit
qd potest maiorem potestione māa informare, nō
a. duplicem et distinctū. Conf: forma infor,
mat māam qd solo suā totam entitatem māa,
sed non potest simul et semel duob; distinctis māa
et eandem entitatem qd ea, qd neg potest et
simul et semel plures māas informare. pto n.
nam si hoc esset possibile, tunc sequeretur, qd aliquid dicit,
stringeretur realiter in sua propria entitate, hoc a.
e impossibile, alias esset idem et non esset idem,
sequetur pto. nam forma informans hanc partic
onem māa existit distinctū realiter in distinctū
ab

120

ab altero q̄to informat aliam portionem materiae, sed
 in dicitur dicitur dicitur dicitur realiter ab altero adfect
 non tunc dicitur dicitur materia, sed et forma. Conf.
 20. Nam alias eadem forma constituit plures
 hinc et plures leones, et daret et alij unice fructu
 a parte rei, nempe aliquid eade plurius in dicitur dicitur
 q̄tu, ut loquor docent, et q̄ in parte fructuatur.
 Explicat q̄d dicitur dicitur. Nam una et eadem for,
 sua informat hanc portionem materiae constituit
 composita dicitur dicitur vel non. non potest habere q̄ non
 constituit, q̄ alias nihil faceret, neq̄ tunc suum
 offer fructum q̄ admitti non debet; id a. q̄c q̄stis
 hinc unum alij dicitur dicitur illij, neq̄ et
 dicitur q̄ dicitur composita dicitur realiter
 q̄ eadem tunc dicitur realiter a se ipso, q̄
 non potest manifeste.

Obi res 20. Dnas formas simul informae
 eandem numerus materiae, non repugnat ex parte
 materiae, neq̄ ex parte ipsarum formarum. q̄o hec bene
 potest fieri q̄ Dei potentiam. q̄ q̄na patet. p̄ter unum,
 quo ad partem. nam materia habens unam
 formam, adhuc retinet, et eadem naturam potentiam
 ad recipiendam aliam formam. q̄o non repugnet ex
 parte materiae. p̄ter unum. potentia materiae e ipsa orig
 ipia,

forma, sed forma materiae se movet, recipit & recipitur,
 enim formam destruit, sed potius efficitur. ergo licet
 habeat unam formam, tu se retinet potentiam suam,
 tunc ad aliam formam. Quo ad eam partem
 adem pot. Duae qualitates gradus n.g. calidus et
 frigus et in primo gradu & absoluta Dei potentiam
 pot esse simul in eodem sub. ergo et duae formae
 substantiae pot esse simul in eadem materia.
 autem supponit ea dicendis infra in lib.
 de generatione et corruptione. quoniam vero pot. quae
 contrarietas quae inter duas qualitates materiae
 quae quae inter duas formas substantiae, quae illa
 et contrarietas stricta, haec vero tunc privativa.

R. Nego autem quo ad utramque partem ad
 habentem si hinc quae autem. Retinet potentiam ad habentem,
 tamen aliam formam in sensu composito, nego autem
 in sensu diviso, quod est autem, et tunc negatis
 quoniam. nam non est idem quod materia hinc habet
 unam formam retinet potentiam ad habentem aliam,
 non quod tunc et simul et unum est, sed quod alio
 modo et necessario recipiendum, ita ut, si potens
 expulset, mater pot aliam recipere. nego mater pot
 habere ulla potentiam, nec naturam nec substantiam, ad
 recipiendum duas formas simul, quae ut contrarietas,
 multiplicat

121

implicat duas formas in forma simul eandem
 materiam, et quod nulla potest esse signata in materia
 ad talem actum. Ad rationem quod dicitur in N. 70
 iuxta probabiliter sententiam infra in tit. de generis
 adducenda. duas qualitates gradus in gradu,
 et intensis et absolute deus potentiam non potest
 simul existere in eodem gradu, et sic respectu
 formas substantie videtur simul et semel in forma
 et eandem numero materiam.

N. 70. Transitio autem et negatio et oppositio, nam
 magna distantia est, sicut in factis supra non
 procedunt de formis accidentibus, sed tunc sunt
 quod formas accidentibus non sunt actus sui
 simpliciter primi, et quod simpliciter non re pugnant et oppositio
 generat alium. neque faciunt et unum et se sunt
 sed tunc et accidentibus, et quod generans nihil refert, an
 sit habeat rationem alium actum, vel non. Ad hoc non
 accidentibus non dant esse simpliciter, sed tunc
 sunt quod, nihil a. repugnat, et habeat materiam duam
 quod est situm quod repugnat a. et habeat duplex
 esse simpliciter.

Obiectis 70. Per potentiam dei sunt tres corpora
 esse

opis in eodem loco. qd et p eandem pntiam, pot
Dna forma pntes esse in eadem numero man,
ans gitalit infra lib: q. pntem, et pnt ex illo qto
Chs nrauit p ianuas clausas, et qto exiuit ex
utero Virg inis absq; ulla nigri satis lasione,
ut docent thedyl. pntia pnt a pari parte rari,
sicut n in uno loco remanet capacitas ad reci-
piendum aliud corp, ita et in maõ una, rema-
net pntia ad recipienda alia forma. qd p Dei
pntiam absoluta potestut bene dicitur forma
pntes in forma eandem numero man.

Rx. Certe ans. reges pntem, et pntes e.
nam pntes Dna corp pnt p Dei pntiam esse
in uno loco, qd in virtute localit pnt fieri
unã, et idem quatenus si: et si entitate manent
dno, tu unã penetrat unã ratio, et ita in esse lo-
cabilis et cir cumscriptibili, ita se hnt, ac si unã
corp essent. sed Dna forma pntes n. g. hnt et q
in virtute in formativa qd sunt Dna, qd long
informat ut dicitur in spe et ides qd sunt
suis totis dicitur per se, et qd pntes regnum q
Dmna pntiam esse firmat.

Alia..

Obi ues 30. forma e maius virtutis
 qua ma. 30. licet una ma. nequeat simul
 recipere plures formas, potest tamen una et eadem
 forma informare simul plures portiones ma.
 aut potest forma e. alij, ma. p. h. g. e. ma.
 nis virtutis

Obi ues 31. Nemo quoniam. licet n. forma in suo gene
 fit effectus virtutis, ma. tamen recipit duobus se
 ma. simul p. h. e. q. h. a. r. e. g. n. e. t.

Obi ues 32. Substantia forma h. t. p. p. h. o. r.
 nem cum qualibet ma. 30. pot. simul p. h. e. l. i.
 licet informare. aut potest p. h. e. q. h. a. r. e. g. n. e. t.
 la apparet r. e. g. n. e. t.

Obi ues 33. Ex dictis forma h. t. p. p. h. o. r. e. m. e. m.
 qualibet ma. sicut ma. h. t. cum qua libet
 forma. Et sicut ma. non pot. recipere simul plus
 res formas, sic recipit una forma pot. simul info.
 mare plures ma. s. Ad p. h. e. m. n. e. g. a. l. i. s. a. u. t.
 q. p. h. a. n. i. j. a. l. i. d. e. n. o. n. p. o. t. u. i. t. n. i. s. i. s. o. l. u. e. n. d. o. a. n. g. t. a.
 q. p. h. a. o. n. a. l. d. e. e. r. i. g. n. a. e. j. n. o. n. c. i. u. i. t. a. s. i. n. t. e. r. d. i. c. t. a. e. p. e. l. a. d. u.

20. Nouemb:

Dub:

Dubium Quintum

An et quid sit Privatio.

An sit principium per se generationis naturalis distinctum à materia et forma?

Post considerationem materiae formaeque positivae principium eius
nate manens, post generationem in compositis restat ut
aliquid de privatione 3° casus natus proprio ab eadem, &
eius intelligitur sit

Conclusio Prima.

Necessario concedenda est in rebus naturalibus
Privatio tam formam substantivam quam accidentis.

Haec sententia est eorum videtur phisicis exceptis paucis antiquis

†

123
q dicit negabant contra Artem Jani in rem natura
privatam; sed plane sine fundamento huc affert.
manus quare Cautem nram non huius phiti et sed
S.S.P.P. amplectuntur. ut S. Aug. lib: de 10. cat. c.
c. 18. Juyderg in lib: de fumo bene. Anselm de Dio
abbi casu; Jmo SSA litteram eam apte nisi meant in
supra Genesis cap: 1. ubi dicit, q antequam lux
fuerit, tenebrae erant super faciem abyssi. non
tenebram privatam lucis intelligimus.

Sed pto Cauto rae. Privata ut vel ex ipso natura
constat nihil aliud quam caecitas ab omni forma
nra connotanda aptitudinem sibi ad saltem formam
nra, sed in rem natura saepe multas tales caecitas.
qo dicitur repit necesse. M. e. cor. pto m.
nam nra pto saepe ead- caret huc vel illa forma
qua tu pt recipere ratur. Denique repit et
formae nisi caecitas, quam appetamus caecitatem,
repit quoq; caecitas se. fuditas. qo m. nra.
Nig. hilt. Dittum sibi restat explicare in quo gressat
sua privata q ut faciamus, sibi,

Conclusio Secunda.

Privata nihil aliud quam negatio formae
in subiecto apto; et non e primum nihil,
sed

De pto Privata.

124
ni qtu ens. sed hanc acceptio pntia nimio lata et
multa potest fieri incommoda, nam videtur alia sequenti
eos negans hinc alig fundamentu, q tu centu non
ad mittend pnti. Alit dicitur ut pntiam sufficere
aptitudinem in gre, hinc dicitur salpam qtu et
pntiam nisi, non in qtu et salis pnti, sed in qtu
et dicit. hanc acceptio licet proximis accedat ad nam
pntiam, stricta et pntia tu loqto nunc dicens pntiam,
hinc non pntia et pntiam qtu negans ubi cuiq
formae in aliquo pnti, q pnti pnti pnti et aptu
ad habendam talem formam quibus a pntiam usq
in hinc. Est go legitime pntiam dicitur ut sic q sit
negans formae in pnti aptu, qtuq alii q tradicant,
nam licet pnti et aptitudis non sint intrinseca pntiam
ordo ta ad talem pnti aptu et pnti intrinseca et pnti.
Ut a. eadem partes centu in pnti et simul pntiam,
Scientia et, aliquis dicere pntiam ope pntiam nihil,
alios esse ens rati, et alios ope ontidatem pntiam,
sed hanc oia sunt plogora. Pnti in pntiam q pntiam
non sit pntiam nihil, q a pntiam et pntiam generatio nati,
et ex illa sunt entia nati, sed generatio nati, sine
ens nati non sit ex nihilo, salis ope creat go
pntiam non et pntiam nihil. M. et om pntiam qtu
Inventu pntiam q pntiam pntiam vultis nati in fieri
m.

m. et p. d. r. in ha. m. diff. generat. et creat.
P. r. altem 20. p. r. m. nihil e. p. r. a. negat. ontis, sed
p. r. u. n. o. n. e. p. r. a. negat. ontis. sed conuenit apti-
tudo n. e. r. o. s. t. i. u. t. p. l. a. t. u. e. e. p. r. p. r. u. e. n. t. i. o. n. e. u. i. d. p. r. u. e.
n. u. m. n. i. h. i. l. . G. u. e. d. a. n. e. g. s. i. t. o. n. t. i. t. u. s. r. e. a. l. i. s. p. e. r. i. h. i.
n. a. p. t. r. . S. i. o. p. e. l. t. a. l. i. s. o. n. t. i. t. u. s. , d. u. a. e. u. e. l. e. p. e. l. f. o. r.
m. a. u. e. l. m. a. t. r. i. x. u. e. l. a. p. t. i. t. u. d. o. , u. e. l. r. e. l. a. t. i. o. r. e. a. l. i. s. i. n. t. e. r.
m. a. t. r. i. x. e. t. f. o. r. m. a. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. i. s. , s. e. d. n. i. h. i. l. h. e. r. e. p. t. i. h. i.
p. r. o. n. a. e. o. n. t. i. t. u. s. r. e. a. l. i. s. p. e. r. i. h. i. a. . m. p. a. r. t. i. d. . p. t. r. m.
i. n. p. r. i. m. u. s. n. o. n. e. m. a. t. r. i. x. , q. u. a. u. t. p. r. a. d. i. c. t. i. o. n. e. d. i. s. t. i. n. g. u. i. t.
r. e. a. l. i. t. u. r. u. t. i. l. l. a. . N. e. g. a. t. e. f. o. r. m. a. . e. u. m. i. l. l. i. m. a. t. r. i. x.
o. p. p. o. s. i. t. e. t. o. p. p. o. s. i. t. e. . G. u. e. d. a. n. e. g. s. i. t. o. n. t. i. t. u. s. p. t. r.
P. r. i. m. a. t. o. o. p. p. o. s. i. t. e. t. o. p. p. o. s. i. t. e. f. o. r. m. a. , a. p. t. i. t. u. d. o. u. e. r. o.
n. a. s. i. d. p. e. r. i. h. i. e. t. i. n. e. s. a. d. f. o. r. m. a. h. i. p. e. u. a. d. p. r. i. m. a. f. i. n. e. m.
n. a. t. u. r. a. m. . G. o. p. r. i. u. a. t. o. n. e. u. i. d. e. s. t. e. p. r. a. a. p. t. i. t. u. d. o. . P. t. r. 20.
i. l. l. u. m. . i. n. u. e. n. i. e. n. t. e. f. o. r. m. a. d. e. s. t. r. u. i. t. p. r. i. u. a. t. o. , a. p. t. i. t. u. d. o.
i. n. u. e. n. i. e. n. t. e. m. a. n. d. a. t. u. r. a. m. a. d. m. a. g. i. s. p. r. a. d. i. c. t. i. o. n. e. f. o. r. m. a.
m. a. t. r. i. x. . G. o. p. r. i. u. a. t. o. n. e. u. i. d. e. s. t. a. p. t. i. t. u. d. o. . G. u. e. d. n. o. n.
s. i. d. r. e. l. a. t. i. o. r. e. a. l. i. s. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. i. s. e. t. i. n. t. e. r. u. e. d. i. t. i. n. t. e. r.
m. a. t. r. i. x. u. e. l. f. o. r. m. a. , p. t. r. . i. n. u. e. n. i. e. n. t. e. f. o. r. m. a.
n. i. e. d. e. f. i. n. i. t. e. p. r. i. u. a. t. o. , s. i. d. r. e. l. a. t. i. o. r. e. a. l. i. s. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. i. s.
o. n. i. s. n. o. n. d. e. s. i. n. i. t. a. p. e. a. d. p. r. a. d. i. c. t. i. o. n. e. f. o. r. m. a. G. o. n. u. e. r. e.
r. e. l. a. t. i. o. r. e. a. l. i. s. . m. g. s. t. a. t. . p. t. r. m. . n. a. m. m. a. t. r. i. x. h. e. r. e. p. t. i. h. i.
h. e. r. e. f. o. r. m. a. t. u. e. a. d. h. u. e. d. i. s. t. i. n. g. u. i. t. r. e. a. l. i. t. u. r. u. t. i. l. l. a. ,
G. o.

go manet adhuc in materia velut distinctio si quis reals
 a forme et fonte. Quod vero privatio sit ens reale
 remotum p[er] se. Illud est aut reale q[ui] dicitur ante om[ni]a
 in ty[po] g[en]eris, sed privatio dicitur ante n[on] actu. go
 est ens reale. M. patet ex logica. m. p[er] se. ante om[ni]a
 in ty[po] g[en]eris dicitur generatio natis, go et illi dicitur
 p[er] se, q[ui] p[er] hunc p[er]tinet ad illam. Erat vlt[er]ius, sed
 inter p[er] se generatio natis p[er]tinet recessita, nune,
 est q[ui] p[er] se, go dicitur a parte rei. non p[er] se
 p[er]tinet sicut materia et forma, sed remotive.
 hec, q[ui] a parte rei remota cogitatur dicit in materia
 remota huius et illius forme. et hanc doctrina
 modo est in d[ic]t[is] si p[er] se d[ic]t[ur] th. Ex his p[er] se et vlt[er]ius.
 ma parte lentes. Quod privatio sit p[er] se q[ui] p[er] se
 a n[on] materia q[ui] materia forme in h[ab]entis vel informans,
 his sit ens reale, q[ui] p[er] se ut a n[on] solus dicitur
 h[ab]et aliq[ui]d esse p[er] se, sed ha[ec] in p[ri]mo non dicit a
 parte rei, neq[ue] dicitur, q[ui] ha[ec] et requiritur p[er] se,
 go privatio p[er] se non materia p[er] se est ens
 reale.

Conclusio Tertia.

Privatio e[st] p[ri]mo intrinsecum, et p[er] se ge-
 neratio natis, sicut ens natis in fieri, non tu
 in facto esse.

Hac

Hanc Causam ogra dicentes per naturam esse hanc
causam non prohibita ad generationem naturam, et
yngitur qd acci dicit se hanc ad illam. Sed contra hoc
Pto Causa. Illudque pnce et intrinse in propriam ge-
neratis naturis qd intrat estem sig dorem, sed pncipale
intrat estem dorem generatis goe pncipale p se
illig et intrinseum. ma. pndet qd nil. Sed in se
fiter miss qd ea qd pnce et in intrinse pndet ad
illud ad pndet in estem dore hanc. m. pto. estem
dore generatis a illa, qd si: sit mutuo sine hanc,
fiter sit a non esse ad esse. per hanc non esse, nihil
aliud intelligi qd pncipale fiter mutuo in
intrinse hanc. go pncipale in gndit estem
generatis dorem. et go pndet qd se et intrinse
ad illam. Conf. hanc nro. Illud p se pndet
ad aliqd, sine quo nro gndit, sed sine pncipale
non sit gndit generatis hanc nro, go pndet p se
ad illam hanc pncipale sig in intrinse. M. pndet.
pto m. ex dore estem generatis qd sine non esse,
sine sine pncipale intelligi nro. gnce ipse
generatis sine illa gndit potest. Pto Causa ro.
Res nro nro pndet p se, a non esse, go non esse
sine pncipale, p se pndet ad nro nro in fieri
gndit.

gignat patet. ex illud a proprio qd ab uno a quo
 res nisi sit pte. aut pte. si res natis qd accidens
 nati pte a pte, tunc gignatur pte dicitur gignat
 gno illo. huc e. pte. go. gignat qd. pte. m.
 si res nate finit et limitati pte huc esse absq;
 eo qd pte illi non esse, gignatur qd semp
 habuit esse. et gignatur a pte infinita et ab eo,
 n. qd. tunc implicat. go ad hoc ut alij res nate
 finit nati pte. huc pte non esse, go
 pte qd se pte ad gignatur entis natis.
 Ex huc tunc non licet inferre qd pte sit pte qd in
 tunc sed tunc secundum tunc terminus a quo,
 Altera pars tunc si. qd pte non sit pte entis
 natis in facto esse pte. Illud a proprio entis natis
 in facto esse qd manet post gignatur, sed pte
 non manet post gignatur. go non est pte
 entis natis in facto esse.

Conclusio Quarta.

Pte e proprio distincta realiter a materia
 et forma, non distinctione reali positiva, sed
 negativa.

Hoc tunc gignatur qd sicut res nati in facta
 sui latitudo dicitur in positivum et negativum
 seu remotionem, sit et distinctio realis ubi e
 positivum, n. g. qd negativum inter Amundum et Hildulphum
 alia

aliam vero negationem quae versatur inter substantiam positivam,
nam et aliqua privationem suam negationem, ignavis
distinctio est inter ens et non ens, inter virtutem et
causitatem. huc Sappereito,

Petrus Cantus quae ad primum se: quae privatio distinguitur
realiter a materia. Illa distinguitur realiter quae sunt
entia realia et unum potest esse et conservari in rem non
aliquo altero, sed materia potest esse sine privatione, et conservari,
non sine illa, in rem non, quae haec duo distinguitur
realiter inter se. m. c. c. c. Petr. m. nam quae adventum
formae tollit privationem, materia vero manet, quae poterit
materia conservari sine privatione. Petr. idem id. Privatio
dicitur fructus remotionem formae, materia vero recipit
formam et suam opinionem substantiam. quae haec duo distinguitur
et realiter. f.

Petrus Cantus quae ad rationem partem se quae distinguitur et
realiter a forma. Oppositio realis vero versatur in
ter extrema realiter distincta, sed oppositio realis est
oppositio privativa quae membra eius sunt realiter
distincta. m. quod nihil est potest fieri ipsa realiter
opponi. m. Petr. quae ante omnem mentem quae aem privationem
opponit formae quae oppositio privativa est realis. Deinde
Petrus eadem m. ex Arte, quae oppositio privationem
numeravit inter 7. genera oppositio realis.

Obiicies

Obi autem pro contra hoc. Primus nec est
 realis nec realis. ergo non potest nihil. quia patet
 pro eis quod ad id. Omne ens reale est tale et
 aliqua forma, sed privatio tollit eam formam. ergo
 non est ens reale. m. pro. quia si est et habet esse, habet illud
 et formam, quia privatio formam est, dicit esse. ergo et
 excludit eam formam, nullam habet esse, et igitur
 non est ens reale. Quod et non sit ens reale. pro.
 quia ut supra diximus privatio non habet esse ob
 iectum in natura, sed dicitur in re non nemine
 cogitante. ergo privatio, non est ens reale.

Conf. Augustinus ex libro hinc. lib. 1. tom. 75. Vbi ait,
 privationem esse non ens simpliciter, sed quod non
 est ens simpliciter a primo nihil. ergo privatio non
 est ens simpliciter nihil.

R. Negat autem quod ad idem probem. Ad hoc autem,
 dicitur quod m. de ente privatio realis, vera est
 non vero de ente reali, remotione, cum ergo privatio
 non sit ens reale negativum, non est tale et alia
 quia forma. Ad Conf. R. Quod Aristoteles loquitur
 ibi de non ente, potest dici negationem entis realis
 privationem, quod intelligitur cum dicitur esse non ens
 simpliciter, etc., esse non ens simpliciter et
 ente simpliciter, quod est ens privationem reale,
 et hoc

et hoc quidem verum est nihil minus stare potest et non ens
reale minus proprie sumptis esse reatum in unum versum,
hinc una quadam ratio. |.

Obiicies 20. Ad quod prius dicitur esse quod positum
num. Nam prius dicitur in Cantico triu. Puerum
inuitant ad laudes dicitur, cum de, bonis et
lux et tenebra dicitur. 30. prius dicitur aliquid positi-
uum. autem est contra factum fidem quodammodo potest. quod
quod non est positum quod, non potest inuitari ad positum,
dum aliquid est positum, sed laudare deum
est positum; 30. et prius dicitur aliquid positum.
Confirmat arguitur. Artes hinc dicitur prius
machinari aliquid malum, 30. est aliquid positum.

R. Ad locum facit per se dicitur ex d. August. Jen,
sunt illi esse, quod ex consuetudine rem positi-
uum et prius dicitur, resultat spiritus quodam
pulchritudo, quod deum mirabili quodammodo
est. Ad Conf. R. Quod prius dicitur malum,
dicitur malum, eo quod per ista mala appetunt alias
formas quod prius dicitur. et per hoc tunc ad ultimum
revertitur presentem quod positi dicitur. |.

Obiicies 30. Prius dicitur ens ratio. 30. negl esse proprium
se et intrinsicam compositionem natis in fieri. per quod
ens nate sine in fieri, sine in facto esse dicitur enim ens nate
reale

reale. go oia propria illig intrinseca erunt propria re,
 alia. go si primat e ens raris negl ope propriu gene,
 raris. ja g qna pto. reale propriu dependet a suo pro,
 pio; Sed nullu ens reale dependet ab ente raris. go
 neq; ens nate in fieri, cum sit uen ens in fieri de-
 pendet ab ente raris, quale e primat.

Hinc oratio respondere solum alig nito pigo, qual
 dupliciter ptt aliqd ope propriu alteri. go in qtu e
 pars intrinseca alicuiq componens et pstituens illud,
 et sic tm ma e forma suab propria entis natis.
 Et tale propriu hie ope reale, sicut ipm compositu e
 ens reale. To. ptt aliqd ope propriu alteri, non in qtu
 componit illud, sed qd e il a quo alicuiq rei nra
 et spia de sumitq; vel in ordine ad quod daf aliq;
 onto. intrinsecq; in re, et tale propriu bene ptt ope
 ens raris, quia d an ptt go in creat e dicit intrinsecu
 ordinem ad id q e, vel temp ad terminu a quo.
 creatio n. e pductio entis ex nihilo patet idem in scia
 logica et abis q dicunt spitem et intrinsecu ordinem
 ad suu otm in qtu e subite, et tu raris pttit scilicet
 ho in ipso otm non e qd reale, sed aliqd raris ut
 videmq; in logica. Nam ex hoc y scia aliqd de deo
 et q ipse scilicet pttit qto non dependit ipse aliqd
 ope

reale, alias plane mutaretur in finem. et idem dicen-
dum de aliis rebus et entibus quae fructus hinc rationem finis
habent. Haec doctrina concedit ans et negat quodammodo.
Ad probationem concedit ans et distinguit quodammodo.
propria intrinsece constituta et hinc partes
componentes aliud sunt entia realia, quibus quod
propria in ordine ad quem sumitur non est
essentia alicuius rei vel propria quae principiant
per medium termini in quo, nego. Haec non ratio
ens ratio potest bene esse propria alicuius entis realis.
Ad id vero quod dicebatur in aristotele sequi, quod
ens reale dependeret ab ente ratio et sequens,
ter perfectum ab imperfecto. Quod Eodem modo
sequeretur quod dependeret ab ente rationis
hinc parte componente, negant; quia hoc
esset inconveniens hinc a termini in quo,
concedo. haec non enim est inconveniens plerumque
quod perfectum bene potest dependere ab imperfecto
hinc a parte componente ut patet in toto
composito physico, quod ens perfectum in linea
physica

phyca et tñ dependit à maa hñm parte componen
te quæ tñ e ens imperfctissimū.

Respondet tñ 20. negto ens se: quid privatio sit ens
ratis et non reale negativū et quærenter bene sit esse
primū entis natis in fieri.

Quod si dicas. Ens reale positivū non posse
dependere à negativio.

R: Hoc bene posse fieri si dependeat à non ente

hñm à termino à quo; quale primū e privatio.

Et hæc 22. Novemb:
dum adfuerat P. N. Cellarig.

*